

OM MONAZITEN FRÅN URAL.

INBJUDNING

TILL DEN

FILOSOFIE DOKTORSPROMOTION,

SOM AF FILOSOFISKA FAKULTETEN ANSTÄLLES,

LÖRDAGEN DEN 1 JUNI 1889.

AF

FAKULTETENS DEKANUS.

LUND 1889.

BERLINGSKA BOKTRYCKERI- OCH STILGJUTERI-AKTIEBOLAGET.

Om monaziten från Ural.

Vid en tidigare utförd undersökning af cer- och ytterfosfater från södra Norge (Geol. fören. i Stockholm förhandlingar Bd. IX Häft. 3 1887) blef i fråga om sammansättningen en hufvudsaklig uppgift att afgöra thorjordens betydelse såsom beståndsdel i det hela, vare sig såsom vid sidan af cer- och ytterjordar uteslutande bunden vid fosforsyra eller å andra sidan delvis eller möjligen helt och hållet vid kiselsyra, dermed bildande ett i fosfatet inblandadt silikat. En noggrann jämförelse med monaziten från Ural måste under sådana förhållanden synas så mycket mera magtpåliggande, som den efter äldre analyser deri ingående till och med ovanligt höga thorjordshalten vid på samma gång fullkomlig frånvaro af kiselsyra ifrån början uteslöt hvarje tanke på möjligheten att med PENFIELD (jfr l. c. sid. 180) förklara thorjordens närvaro såsom beroende på mekaniskt inblandad thorit, men på samma gång också den förmedlande åsigt, hvartill jag sjelf föranledts, enligt hvilken thorjorden lika väl kan fungera såsom beståndsdel i fosfatet som i det vid mina ej mindre än vid PENFIELDS analyser aldrig helt och hållet felande silikatet. För frågans definitiva afgörande var emellertid en ny analys oundgängligen nödig.

Efter fåfänga försök på andra håll till vinnande af nödigt material för undersökningen lyckades mig slutligen genom förmedling af professor BEILSTEIN att ifrån Bergsakademiens i Petersburg samlingar erhålla på en gång fullt tillförlitliga och för ändamålet tillräckliga prof af det sökta mineralet. Jag begagnar tillfället att för det tillmötesgående, som mig sålunda visats, uttala min

förbindligaste erkänsla så väl mot prof. BEILSTEIN som mot Konservatorn vid nämnde samling, Hr professor A. LÖSCH, hvilken jag närmast är förbunden för mineralprovrens öfverlåtande. Tydligen är det i ett fall som detta af synnerlig vigt, att lokaliteten, hvarifrån profven skola härröra, är otvifvelaktigt den rigtige.

Som bekant är den sibiriska monaziten från Ilmenbergen också derutinnan framför andra anmärkningsvärd, att han är af alla den tidigast kända, utan att han för någon del därför är fullständigare känd än andra hittills undersökta. Kristallografiskt beskrifven och namngifven af BREITHAUPT 1829 (Berz. Årsb. 1830 sid. 164) blef han första gången analyserad af KERSTEN (1829 Pogg. ann. 47 sid. 385). Den ende, som derefter mig veterligen undersökt mineralet, är HERMANN, hvars analyser erhållit en särskild märkvärdighet genom den länge pågående striden om thorjordens när- eller frånvaro. Uppgiften att någon sådan ej fanns, (1844 j. f. pr. Ch. 33 sid. 90), blef särskildt bestridd af BERZELIUS, som (Årsb. 1845 sid. 284) "till KERSTENS ursäkt" anför, att "ett litet i bref sändt prof förhöll sig likt thorjord och icke innehöll cer- eller lanthanjord". Vid ny analys med anledning deraf (1846, j. fr. pr. Ch. 40. 21) vidhölls uppgiften med förklaring, att i sulfatfällningen "nicht einmal eine Spur von Thorerde enthalten sein konnte". Vid senare förnyad analys (1864, j. f. pr. Ch. 93. 109) blef thorhalten betydligt ($12\frac{1}{2}\%$) högre än den af KERSTEN funna. Vid sådant förhållande kan visserligen mineralet ej anses vara med tillräcklig säkerhet bekant, liksom ock detsamma torde kunna anses gälla med hänsyn till den bruna artförändring af Uralermonaziten, som af HERMANN undersökts och beskrifvits under namnet "Monazitoid".

Redan vid redogörelsen för de norska monaziterna har jag, vid frågan om bästa arbetsmetoden för dessa mineraliers undersökning, funnit mig föranlåten att anmärka rörande den senast utförda monazitanalysen af HERMANN, att thorhalten påtagligen redan af rent analytiska grunder måste vara lägre än den efter analysen antagits vara, i det dess storlek i ej oväsentlig mån berott på en felaktig beräkning af den med undersvafvelsyrligt natron ej utfällda jorden. Med hänsyn till de närmare detaljerna med afseende härå så väl som i fråga om af mig använda arbetsmetoder torde vara nog att hänvisa till det på nämnda ställe (sid. 161—165) anförda. Det må endast nämnas, att jag äfven här

för dekompositionen i de flesta fall använde svafvelsyra och för thorjordens bestämning undersvafvelsyrligt natron, som jag med iakttagande af nödiga försigtighetsmått funnit gifva ganska tillfredsställande resultat så väl i fråga om särskiljandet från cerjord som med hänsyn till fällningens fullständighet.

De nämnda äldre analyserna af KERSTEN och HERMANN må i första hand anföras:

	Kersten	Hermann 1.	H—n 2.
Fosforsyra	28.50	28.05	28.15
Tennsyra	2.10	1.75	spår
Thorjord	17.95	—	32.45
Cerjord	24.78	37.36)	35.85
Lanthanjord	23.40	27.41)	
Manganoxidul	1.86	—	—
Kalk	1.68	2.26	1.55
Vatten	—	—	1.50
	<u>100.27</u>	<u>96.83</u>	<u>99.50</u>

Monazitoiden innehåller enligt HERMANN:

Fosforsyra	17.94	22.70
Tantalsyra	6.27	3.75
Ceroxidul	49.35	
Lanthanjord	21.30	
Kalk	1.50	
Vatten	1.36	
	<u>97.72</u>	

Rörande den närmare förekomsten af mineralet, hvaraf prof öfverlemnats, har upplysningsvis meddelats, att det anträffats i pegmatitgångar öster om Ilmen-sjön på fyra olika ställen, som dock icke i samlingen hållits från hvarandra särskiljda. För öfrigt är påtagligen förekomsten vida sparsammare på hvarje särskildt ställe än vid de talrika norska fyndorterna.

Efter yttre utseende och derefter antaglig renhetsgrad voro profven fördelade under tre nummer med skriftligen lemnad uppgift öfver beskaffenheten, som ock för fullständighetens skull må här meddelas.

Prof n:o 1.

"Besser scheinendes Material, zumeist aus durchsichtigen oder durchscheinenden Splittern und Bruchstücken bestehend (es haftet freilich stellenweis noch

Feldspath und Glimmer an und sind auch lose Partikeln beider Minerale dabei”.

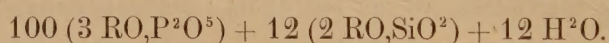
Färg temligen ljust rödbrun. Lätt söndersplittrad efter de glänsande genomgångsyterna. Pulver blekt gulaktigt. Eg. vikt 5.01, medium af två försök 5.025 och 4.995. BREITHAUPT uppger 4.93, KERSTEN 4.922—5.019.

I två analyser af 0.9165 och 0.6035 gr., den förra vid dekomposition med svafvelsyra, den senare med kolsyradt Kali-Natron, erhöles:

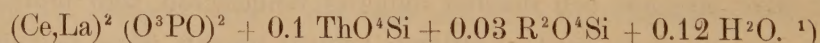
	An. 1.	An. 2.	Med.	Syre.		
Fosforsyra	27.17	27.48	27.32	15.397	0.782	5.00
Tennsyra	0.95	—	0.95	0.202	0.782	0.254
Kiselsyra	1.09	1.65	1.37	0.580		
Thorjord	5.62	5.49	5.55	0.667		0.216
Cerjord	31.31	—	31.31	4.568	9.285	3.014
Lanthanjordar	31.86	—	31.86	4.635		
Ytterjordar	0.52	—	0.52	0.082		
Jernoxid	0.11	0.41	0.26	0.078	0.195	0.063
Lerjord	—	0.13	0.13	0.060		
Kalk	0.55	—	0.55	0.157		
Vatten	—	0.41	0.41	0.364		0.118
			100.23			

Den låga thorjordshalten, som genast måste förefalla mig tvifvelaktig, för-
anledde närmast den förnyade analysen. Resultatet blef dock i hufvudsak
detsamma.

Om de funna syrerelationerna vid syror, baser och vatten: 5.0 : 0.254 :
3.293 : 0.118 utjemnas till 5 : 0.26 : 3.26 : 0.20 skulle erhållas formeln:

Thorhalten skulle här uteslutande höra till silikatet. Om relationen mel-
lan ThO^2 och öfriga baser 0.216 : 0.063 sättes lika med 0.20 : 0.06 skulle
den mera utförda formeln blifva:

Af analysen bevisas i hvarje fall, att monaziten är jemförelsevis ganska
ren och i allo motsvarar de först anförda thoriumfattigare bland de af mig
undersökta norska.

1) eller: $20 (\text{Ce}, \text{La})^2 (\text{O}^3\text{PO})^2 + 5 \text{ThO}^4\text{Si} + 0.6 \text{R}^2\text{O}^4\text{Si} + 24 \text{H}^2\text{O}.$

Prof n:o 2 (märkt n:o 2).

"Ein Bruchstück eines grösseren Krystalls (Monazitoid?), der vielleicht, wenn sich brauchbares Analysenmaterial daraus gewinnen lässt, eine besondere chemische Prüfung verdiente".

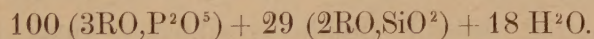
Färg mörkare gulbrun; spröd, i brottat splittrig, fettglänsande; pulver blekt gulaktigt. Eg. vikt 5.266. Kristallens längd omkring $2\frac{1}{2}$ cm.; största tjocklek närmare 1 cm.

Vid analys af 0.696 gr. (med svafvelsyra) erhöles:

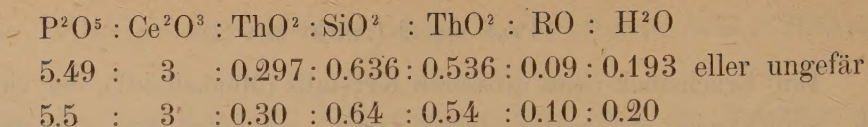
Fosforsyra	—	25.09	—	14.135	—	5.000
Tennsyra	—	0.43	—	0.092	1.638	— 0.579
Kiselsyra	—	2.90	—	1.546		
Thorjord	—	17.82	—	2.143	—	— 0.758
Cerjord	—	34.90	—	5.091	7.718	— 2.730
Lanthanjordar	—	17.60	—	2.560		
Ytterjordar	—	0.43	—	0.067		
Jernoxid	—	0.43	—	0.129	0.232	— 0.082
Kalk	—	0.36	—	0.103		
Vatten	—	0.56	—	0.498	—	— 0.176
				100.52		

Thorjordshalten är här således densamma som den af KERSTEN funna. Deremot är fosforsyrehalten nära $3\frac{1}{2}$ % lägre. Då detta afvikande resultat kräfde särskild bekräftelse, utfördes en annan analys (af 0.5385 gr.) vid dekomponering med alkalikarbonat, men fosforsyrehalten fanns till och med något lägre = 24.46 med något högre halt af thorjord = 18.19 och kiselsyra = 3.15. Med antagande af det högsta talet som det rigtigaste, har jag ock i öfrigt låtit den första analysen blifva den ensamt bestämmande i stället för att antaga det i öfrigt föga afvikande medium af båda.

Med syrerelationerna vid syror, baser och vatten 5 : 0.579 : 3.570 : 0.176 jemnade till 5 : 0.58 : 3.58 : 0.18 kunde det helas uttryck blifva:

Cerjordarne äro här ingalunda tillräckliga till fosforsyrans mättning huru låg än halten deraf är. Med antagande att ensamt thorjord supplerar fosfatet, blefve med cerjordarne som utgångspunkt syrerelationerna vid:

Deraf skulle följa den utförda, ganska väl stämmande formeln:
 $(\text{Ce,La})^2 (\text{O}^3\text{PO})^2 + 0.05 \text{Th}^3(\text{O}^3\text{PO})^4 + 0.27 \text{ThO}^4\text{Si} + 0.05 \text{R}^2\text{O}^4\text{Si} + 0.2 \text{H}^2\text{O}.$ ¹⁾

Med all sannolikhet föreligger här den fulla motsvarigheten till den af KERSTEN analyserade monaziten. Mineralet är ett ceriumthorfosfat med inblandad thorit, till hvilken i det närmaste $\frac{2}{3}$ af hela thoriumhalten skulle vara att hänföra.

Prof n:o 3.

Betecknad (under märket n:o 2) som "weniger gutes, wohl zum Thiel verwittertes Material. Darunter einige rundliche Kristalle von rothbrauner Farbe".

Smärre, otydliga kristaller och kristallfragmenter af till det mesta matt gråbrun färg utan tydliga genomgångar.

Utan afseende på svårigheten att häraf erhålla säkert rent material syntes mig en analytisk bestämning så till vida särskildt påkallad, som möjligen deri förelåg en motsvarighet till HERMANNS s. k. monazitoid, såsom tydligen med föregående prof icke såsom af öfversändaren förutsatts, varit händelsen. Att detta mineral, såsom KOKSCHAROW redan uttalat som sannolikt, endast var en i mer än vanlig grad oren monazit, var väl all anledning att antaga. Men äfven föröreningens art måste för den föreliggande frågan ega ett särskildt intresse.

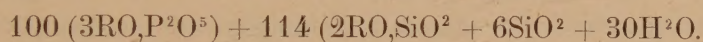
Till undersökning togos tre kristallfragmenter af en sammanlagd vikt af 1.12 gr. Eg. vikt ovanligt låg = 4.87.

Analysen var särskildt på grund af manganhalten i mer än vanlig grad besvärlig och kunde ej heller i alla delar tillräckligt varieras. Delningen af jordarne i första analysen misslyckades helt och hållet i följd af substansstörlost. Till kontrollanalysen måste användas en nog ringa mängd 0.3365 gr. Att använda nytt material, hvartill tillfälle ej saknades, kunde till litet tjena, då konstans i sammansättningen vid olika stycken knappt var att vänta. De erhållna resultaten torde dock för det med analysen afsedda ändamålet kunna anses tillräckligt noggranna.

¹⁾ eller: $20(\text{Ce,La})^2 (\text{O}^3\text{PO})^2 + \text{Th}^3(\text{O}^3\text{PO})^4 + 5.4 \text{ThO}^4\text{Si} + \text{R}^2\text{O}^4\text{Si} + 4 \text{H}^2\text{O}.$

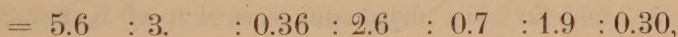
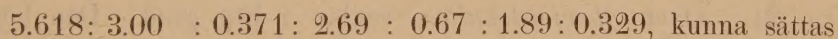
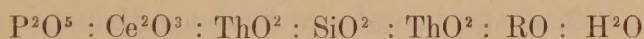
Fosforsyra	—	19.13	syre	10.777	5.000
Tennsyra	—	0.40		0.085	2.432
Kiselsyra	—	9.67		5.157	
Thorjord	—	16.64		2.013	0.934
Cerjord	—	22.88		3.338	2.666
Lathanjorðar	—	14.69		2.137	
Ytterjorðar	—	1.71		0.270	
Lerjord	—	2.90		0.791	1.672
Jernoxidul	—	3.56		1.354	
Manganoxidul	—	4.89		1.102	
Kalk	—	1.25		0.357	0.292
Magnesia	—	0.40		0.160	
Vatten	—	0.71		0.631	
		98.83			

Jemnas syrerelationerna vid syror, baser och vatten från 5 : 2.432 : 5.272 : 0.290 till 5 : 2.4 : 5.28 : 0.3 skulle erhållas formeln:

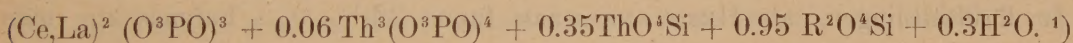

Silikatet skulle således ingå till flere molekyler än fosfatet.

Cerjordarne äro äfven i denna form af monazit otillräckliga till fosforsyrans mättning. Förutsatt att de suppleras af thorjord, skulle, om man äfven här ville anse mödan värdt att beräkna de deraf framgående syrerelationerna, dessa vid

och sålunda erhållas formeln:

Jag har för enkelhetens skull antagit jern och mangan som oxidul. Ingenting hindrar, att de till större eller mindre del ingå som oxider. Formeln skulle i sådant fall passa bättre och kiselsyra ej blifva till öfvers vid antagande af full mättning.

Naturligtvis är möjligheten ej helt och hållet utesluten, att glimmer, fältspat och liknande vanliga mineralier ej varit fullständigt aflägsnade från prof-

¹⁾ eller: $20(\text{Ce}, \text{La})^2 (\text{O}^3\text{PO})^2 + 1.2 \text{Th}^3 (\text{O}^3\text{PO})^4 + 7 \text{ThO}^3\text{Si} + 19 \text{R}^2\text{O}^4\text{Si} + 6 \text{H}^2\text{O}.$

vet. Men svåriligen kunna dessa substanser, som åtminstone ej äro för ögat omöjliga att urskilja, hafva utgjort någon mera anmärkningsvärd del af det till omkring $\frac{1}{3}$ af det hela (32.51 % med mangan och jern som oxiduler) inblandade silikatet, och detta så mycket mindre som i ett slippförf, taget af kristallfragment af alldeles enahanda art som de till analysen använda, äfven vid stark förstoring på intet sätt kunde upptäckas några inneslutningar af främmande mineralpartiklar.

Något sådant motsäges ock af den höga manganhalten, som i mer än ett afseende är egendomlig och i hvarje fall icke kan härröra af inblandad fältspat. Efter sist anförda formel, med thorjorden frånräknad så väl i form af silikat som fosfat, skulle i silikatet $R^2O \cdot Si$ halten af MnO uppgå till 23.98 % på 36.24 % kiselsyra. Påtagligen föreligger ett starkt manganhaltigt, thoritartadt mineral med möjligen ej utsöndrad fältspat i åtminstone mycket underordnad mängd.

Vid jämförelse af de allmänna resultat, hvartill jag sålunda kommit, med de analyser af uralermonaziten, som tidigare utförts, befinnes hufvudsakligen följande att anmärka:

1). *Kiselsyra* felas aldrig. Den vexlande mängden deraf står påtagligen i nära sammanhang i vexlingen i halten af *fosforsyra*, hvilken jag aldrig funnit närvarande i fullt så stor mängd som förut uppgifvits.

2). Äfven *thorjordshalten* växlar i hög grad. Den högsta mängd, jag här af iakttagit, är ungefär just densamma som den af KERSTEN från början erhållits (omkring 18 %), hvilket torde kunna anses ytterligare gifva styrka åt förutsättningen, att HERMANNS senast funna 32 $\frac{1}{2}$ % i hufvudsaklig mån berott på en felaktig beräkning vid den nya metoden för thorjordens bestämning och icke på mineralprofvets åtminstone mera väsentligt afvikande sammansättning.

Att tidigare ej anmärkts kiselsyra, torde lika litet hafva berott derpå, att kiselsyrefri monazit då förelåg till undersökning. Orsaken torde väl endast kunna sökas deri, att man af lätt förklarliga skäl uraktlät försöken att ådagalägga dess när- eller frånvaro och således, knappast mindre lätt förklarligt, kom att helt och hållet förbise densamma såsom verklig beståndsdel af mineralet. De-

kompositionen gjordes vid smältning med soda (KERSTEN) eller kaustiskt natron (HERMANN). Om nu, såsom påtagligen fallet var, den vid utkokning med vatten erhållna alkaliska lösningen vidare behandlas utan föregående afrykning till torrhet med saltsyra, kan endast allt för lätt inträffa, att en ringa halt af kiselsyra såsom löst i vätskan fullkomligt undgår uppmärksamheten och endast ger sig tillkänna genom en något ökad mängd af fosforsyrad blyoxid (KERSTEN) eller magnesia.

Då det för ett rätt bedömande af de äldre analyserna ligger ej ringa vikt på dessa förhållanden, må det med afseende derpå anförda här meddelas.

Det heter sålunda hos KERSTEN efter redogörelsen för den erhållna smältans utkokning med vatten: "Die alkalische Flüssigkeit neutralisirte man in der Wärme mit Essigsäure. Hierbei schieden sich einige wenige weisse Flocken ab, die durch Filtration von der Flüssigkeit getrennt wurden. Letztere fällte ich mit essigsauerm Bleioxyd". Den olösta kiselsyran togs således ej med i räkningen. Den i vätskan lösta måste fällts som blysilikat.

Vid redogörelsen för HERMANN'S sista analys (j. f. pr. Ch. 93) anføres: "Nach dem Schmelzen des geglühten Minerals mit Natronhydrat erhielt man eine alkalische Lösung, die, mit Salzsäure schwach übersauert, mit H S nur eine Spur von Schwefelzinn, mit schwefelsauerm Magnesia und Ammoniak dagegen eine beträchtliche Fällung gab". Att en surgjord alkalisilikatlösning kan hålla en betydlig mängd kiselsyra upplöst, är tillräckligt bekant. Skedde fällningen i den svagt sura lösningen, såsom det häraf vill synas, omedelbart med magnesiainmixtur, var också genom ammoniak möjligen utfällbar kiselsyra omöjlig att iakttaga.

Hvad beträffar HERMANN'S *monazitoid* är den enda iakttagelse jag haft att meddela, som möjligen kunde stå i något sammanhang dermed, att det af de mig tillgängliga profven, hvori snarast kunde väntas en motsvarighet till denna, visserligen var i hög grad oren monazit, men utan spår af tantalsyror, i det den inblandade främmande syran som vanligt var kiselsyra. Tydligen kunna dock deraf inga bestämda slutsatser dragas rörande den närmare beskaffenheten af den orene monazit, som af HERMANN undersökts och med särskildt namn belagts. Inblandning af fergusonit, om också annars ej iakttagen, vore visserligen i och för sig för ingen del mera anmärkningsvärd än den regelbundet förekommande af thorit, såvidt annars denna verkligen skulle vara ursprunglig och icke, såsom det synts mig sannolikast och af fergusonitens regelbundna

frånvaro kunde anses ytterligare bevisadt, en produkt af senare följande sönderdelning.

Slutresultatet af undersökningen skulle således äfven i föreliggande fall blifva i allo detsamma som vid de talrika monaziter, jag förut undersökt. Uralermonaziten har vid förnyad pröfning ingalunda företett de bestämda afvikelser från det annars vanliga, som efter äldre analyser skulle förefinnas, och intet hinder möter att äfven här tillämpa den uppfattning, hvartill sammansättningen af monaziterna från andra fyndorter gemensamt föranledt.

Den här som annars i mycket vexlande mängd ingående *kiselsyran* låter sig äfven här uppfatta som beståndsdel i ett mättadt silikat, hvaraf det mineralen konstituerande cerfosfatet är i en egendomligt intim blandning i varierande mängd förorenadt.

Förutsatt att silikatet jemte annars vanliga baser med full rätt ansetts innehålla *thorjord* och icke cer- och ytterjord som beståndsdel, är väl dess egenskap af mer eller mindre oren thorit ej tvifvel underkastad. Dock framgår äfven af dessa analyser, att man ingalunda med PENFIELD kan anse thorjorden en gång för alla hafva ingenting att skaffa med fosfatet. I ej få fall har thorjorden påtagligen spelat en ej oväsentlig, om också alltid i jämförelse med cerjordarne underordnad rol vid dettas bildning. Både fosfat och silikat af thorium förekomma vanligen samtidigt inblandade med cerfosfatet.

Det kunde förtjena anmärkas, att vexlingen i thorjordens mängd synes förete en viss regelbundenhet. Man skulle således kunna åtskilja monaziter med 4—6, med 8—11, med 16—19 % thorjord, således ungefär jemna multipler af lägsta halten. Om man också svårligen deri kan se annat än en ren tillfällighet, kunde dock alltid deri sökas en indelningsgrund, hvarefter i brist af någon bättre monaziterna kunde fördelas i tre grupper.

Till första kategorien med lägsta thorhalten höra bland de af mig undersökta monaziterna två norska, anförda under n:o 1 och n:o 2 med 4.54 och 3.81 % och den här under n:o 1 bestämda från Ural med 5.55 %, till den andra med omkring 9 % ThO_2 8 norska med 9.60, 9.20, 9.34, 9.03, 9.57, 7.14, 9.05 och 11.57 % samt två från Sverige med 8.35 och 10.39 % samt

slutligen till den tredje, den thorrikaste, den förut af KERSTEN och den nu af mig under n:o 2 undersökta med 17.95 och 17.82 % från Ural samt af de amerikanska PENFIELDS ena från Amelia med 18.60 %. En så hög thorjords-halt som HERMANNS 32.45 % torde allt för mycket vara tvifvel underkastad. En thorfri monazit har jag för egen del aldrig varit i tillfälle att iakttaga och torde möjligen dess existens åtminstone vara oviss. Om thorjorden gäller så till vida i allo detsamma som om kiselsyran. Om han ej särskildt sökes, förbises han alltför lätt.

Hvad beträffar försöken att närmare förklara monaziternas kemiska byggnad och uppkomstsätt, såvidt de nu för oss föreligga, har jag egentligen endast att hänvisa till det förut derom meddelade (l. c. sid. 175 ff.). Några ord må dock tilläggas med afseende å försök att genom slipprof på mikroskopisk väg komma närmare frågans lösning. Såsom förut nämnt, har ett sådant prof tagits af den orena monaziten n:o 3, ett annat af den enstaka större kristall, som i det föregående betecknats såsom n:o 2. I båda fällen har resultatet blifvit i allo detsamma som det vid liknande försök med några norska monaziter förut erhållna. Det torde vara nog att anföra följande på begäran lemnade skriftliga uttalande af Dr MATS WEIBULL: "Monaziterna äro ju båda tydligen stadda i omvandling i en amorf brun substans, som i största mängd finnes i n:o 3. Deremot kan jag ej upptäcka några inneslutningar af främmande mineral".

Det torde svårigen finnas någon annan möjlighet till förklaring af detta egendomliga förhållande än den redan förut antydda i öfverensstämmelse med hvad tidigare i uppsatsen om de norska monaziterna i samma fråga meddelats. Den s. k. thoriten kan omöjligen vara ursprunglig, utan senare uppkommen under inverkan af i vatten löst kiselsyra, hvaraf fosforsyra i motsvarande mängd undanträngts. Fördelningen af baserna måste under sådana förhållanden alltid blifva mer eller mindre godtycklig. Förhandenvaron af thorit i PENFIELDS mening synes man äfven på denna grund icke vara berättigad att antaga.

Den filosofie doktorspromotion, hvartill allmänheten härmed vördsamt inbjudes, är den fjerde eller, om man medräknar den oberoende af treårsperioderna anställda, icke som egentlig promotion betecknade af år 1879, den femte af dem, som här hållits efter tidpunkten för statuternas medgifvande af fritt val mellan de båda alternativen att "med lämplig högtidlighet till doktorer promoveras, då ett tillräckligt antal sig dertill anmäler" eller "vid läsårets slut till doktorer offentligen utnämnas", under det förut endast ifrågakom "promotion med lämplig högtidlighet hvart tredje år".

Med den minskning i antalet promovendi, som naturligen måst förändras af de under de sistförflutna fyra årtiondena steg för steg ändrade föreskrifterna rörande profven för filosofiska graden med allt bestämdare syftning på till några få ämnen inskränkta fackstudier, fanns visserligen redan anledning nog att betvifla möjligheten af promotionernas bibehållande i af gammalt vanlig ordning. Såsom särskildt afgörande i sådant afseende måste räknas ännu gällande examensstadga af 1870 med licentiatexamen som villkor för doktorsgraden och en, om man så vill, deraf fullkomligt oberoende kandidatexamen, medförande kompetens till skoltjenst, då deraf med nödvändighet måste följa en delning af de inom fakulteten studerande i två grupper eller å ena sidan de, som med kandidatexamen såsom endast förberedande fortsätta med licentiatstudierna, å den andra de af lätt insedda skäl, såsom också erfarenheten visat, ingalunda få, som stadna vid kandidatexamen i dess egenskap af embetsexamen.

Det var dock först med den förut nämnda i statuterna af 1876 medgifna rätten till doktorsvärdighetens erhållande utan all inskränkning genom treårsperioderna, som dödsdomen på fulla allvaret kunde anses fälld öfver våra gamla promotionsfester, för så vidt deras hållande skall ställas i beroende af antalet promovendi, då ju all anledning var att vänta, det flertalet af dem, som under en treårsperiods tidigare del afslutat sina doktorsprof, skulle begagna sig af sin rätt att snarast möjligt erhålla namnet och värdigheten af Filosofie Doktor sig tillerkänd.

Men dessa missgynnande förhållanden till trots hafva promotionerna fortgått och skola väl ännu fortgå under ett eller annat årtionde utöfver det, som nu redan förflutit efter den nya ordningens införande.

Såsom väl är bekant, har närmaste orsaken dertill varit våra svenska promotionsfesters sedan länge häfdvunna särskilda betydelse af på samma gång

de gamles jubelfester, i det fakulteten, för hvilken det traditionellt öfverlemnade ej är något, som saklöst och utan tvingande grund kan åsidosättas, har ansett sig åligga som en oafvislig pligt att till de ännu lefvande af dem, som ett halft århundrade tidigare emottagit doktorsgraden, offentligent öfverlemnade jubelkransen, och sålunda låtit som regel gälla, att förtfarande som förut högtidligare promotion anställes hvart tredje år.

Då således tidpunkten för promotions hållande på intet sätt står i beroende af deras antal, som sig till promotion anmäla, är visserligen ej att undra öfver, om antalet promovendi till och med kan understiga antalet af jubeldoktorer. Då detta redan för 30 år sedan eller vid promotionen 1859 första gången inträffade, kunde det ännu räknas som en mycket egendomlig tillfällighet*). Helt annorlunda nu, så länge ännu promotionen femtio (eller rättare femtioett) år tidigare faller inom tidrymden för de stora promotionerna, under det, såsom i det föregående tillräckligt framhållits, kraftigt samverkande orsaker, sakliga så väl som rent personliga, bidra till att minska antalet af dem, som å de ungas sida i promotionen deltaga.

Snarare kunde tvärtom på goda grunder förefalla särskildt anmärkningsvärdt, att inflytandet af våra nuvarande promotioners förherrskande karakter af jubelpromotioner i detta hänseende icke gjort sig beständare gällande än hittills varit händelsen, i det afgjord öfvervigt på jubeldoktorernas sida ännu förekommit endast en gång eller vid promotionen 1880, som dock derutinnan befann sig i en särskildt ogynnsam ställning, att året förut (1879) utnämningrätten icke endast för första gången, utan också i en solennare form, än senare ifrågasatts, kom till användning, så att alltså återställandet af den brutna kontinuiteten med de äldre promotionerna kunde anses som dess närmaste och egentliga uppgift.

Då sålunda antalet promovender och jubeldoktorer vid denna promotion utgjorde respektive 5 och 13, voro de motsvarande talen 1883 8 och 8, således jemnt lika, och 1886 12 och 10, följaktligen med öfvervigt på promovendernas sida, såsom ock, om än i något mindre grad, kommer att inträffa vid nu förestående promotion med 14 promovendi mot 13 jubeldoktorer.

Särskildt förtjenar härvid anmärkas den tendens till stigning, som i de anförda talen för promovendi (5, 8, 12, 14) ger sig tillkänna, må det nu, liksom vaxningen i antalet jubeldoktorer (13, 8, 10, 13), bero på rena tillfälligheter eller på regelmässigt verkande orsaker i sammanhang med den ökade stadga, som den nya ordningen med förutbestämda högtidligare promotioner vid sidan af på fakulteten ej beroende utnämningsspromotioner efter hand vunnit.

*) Liksom antalet promoverade 51 år förut eller 1808 var ovanligt högt eller med talet 70 nära uppgående till det högsta, som någonsin förekommit (endast åren 1738 och 1844 med 71 samt jubelåret 1768 med ända till 75 promoti hafva haft ett högre tal) så var det 1859 ovanligt lågt (19) eller det lägsta, som före 1879 förekommit vid samtliga promotioner med afräkning af de två första 1670 och 1688. Året 1859 är för öfrigt särskildt anmärkningsvärdt såsom tydligt betecknande gränsen för de stora promotionerna.

Att dock med närvarande och närmast föregående promotion det ungefärliga maximum redan uppnåtts, är väl i hvarje fall att anse som sannolikt.

Fullfölja vi emellertid jemförelsen vidare, utan afseende på hvad framtiden möjligen kan hafva med sig, skulle vid beräkning af medeltalen för alla fyra till det ifrågakommande tidsskedet hörande promotionerna vid en hvar särskildt af dem antalet promovender och jubeldoktorer komma att utgöra 9.75 och 11, således med afgjord öfvervigt å de senares sida. Anse vi oss deremot kunna ur räkningen utesluta den första promotionen (af 1880) såsom ännu alltför tillfällig och ej såsom de öfriga under längre tid förutbestämd, skulle relationen blifva 11.33:10.33, således med någon öfvervigt åt motsatta hållet. Som allmänt slutresultat kunde måhända häraf anses framgå, att vid våra promotioner, såsom de nu gestaltat sig, ännu under en följd af triennier efter regeln är att påräkna ett tiotal eller något deröfver af så väl promovender som jubeldoktorer.

Antalet af de unga män, som nu skola emottaga lagerkransen i sin nyvunna egenskap af filosofie doktorer, är således till och med större än efter förut vunnit erfarenhet varit anledning att vänta, om det ock å andra sidan, jemfördt med de tal, som under tidigare perioder förekommit, krymper ihop till en obetydlighet. Men i och för sig gör ju antalet litet eller intet till saken. Det är ju ingalunda det allena, som bestämmer värdet och betydelsen af en promotion som den ifrågakommande. Det vissa är, att årets unga promovendi äro mer än tillräckligt många för att lemna ett afgörande och, jag tvekar ej att uttala det som min öfvertygelse, såväl för dem sjelfva som för universitetet hedrande vittnesbörd rörande arten och beskaffenheten af de studier till filosofiska graden, som i närvarande tid och under nu bestående examensförhållanden vid vårt universitet förekomma.

Om åter, som dock alltid kunde ega sitt intresse, antalet af nyblifna doktorer skall mätas efter måttstocken af våra gamla promotionsfester, så hafva vi ju att utöfver antalet af dem, som nu skola till doktorer kreeras, medräkna äfven dem, hvilka, tillhörande samma trienniiperiod, som med den högtidligare promotionen finner sin afslutning, under närmast föregående två läsår emottagit doktorsgraden. Då antalet af dessa uppgår till 12, blefve hela summan (14+12) 26, under det på samma sätt (då vi med första talet utmärka de vid treårsperiodens utgång promoverade, med det andra de förut till doktorer utnämnda) de motsvarande talen blefve: för perioden 1877—1880 $5+14 = 19$, 1880—1883 $8+9 = 17$ samt 1883—1886 $12+12 = 24$. I förbigående sagdt finna vi äfven här en om också delvis afbruten stigning: 19, 17, 24, 26, med i hvarje fall särskildt deciderad tillväxt under de två sista triennierna. Jemföra vi nu, såsom i första hand snarast kan ifrågakomma, hela detta årtionde efter den nya ordningens införande med de två närmast föregående och de till dem hörande sju promotionerna 1859—1877 med 19, 21, 31, 34, 20, 35, 21 promoti, skulle efter medeltalen 21.5 och 25.9, såvidt man annars med full rätt kan jemföra endast fyra promotioner med sju, af en sådan jemförelse framgå, att, i synnerhet om behörig hänsyn tages till det under tiden ansenligt ökade

studentantalet, en ej obetydlig minskning försiggått, om också ingalunda större än man såsom en konsekvens af licentiatexamen kunde funnit grundad anledning att förutsätta som sannolik. Medtaga vi för fullständighetens skull äfven perioden före 1859, t. ex. till århundradets början, såsom uttryck för den ännu i det väsendtliga orubbade äldre ordningen, skulle det motsvarande medeltalet utgöra 46.2 med minimum 29 (1817) och maximum 71 (1844), eller för hela den ifrågavarande tidrymden, om vi så vilja äfven efter år räknadt:

1800—1859	vid promotion	46.2,	för år	15.4
1859—1877	”	”	25.8,	” 8.6
1877—1889	”	”	21.5,	” 7.2.

Om studentnumerären under hela tiden varit densamma, skulle man sålunda i dessa tal ega en ungefärlig mätare på det inflytande, som den efter hand förändrade ordningen med afseende å studierna till filosofiska graden utöfvat på antalet af dem, som åt desamma egnat sig. Det torde emellertid knappt behöfva anmärkas, att för ett rätt bedömande af dessa relationstal äfven ändringarne i studentantalet måste tagas med i räkningen. Antages detta under de sista trettio åren i rundt tal hafva vuxit till det dubbla (800—900 i stället för 400—450), skulle t. ex. relationstalen för perioderna före 1859 och efter 1877 ifrån 15.4:7.2 vara att ändra till 30.8:7.2. Slutresultatet skulle således snarast blifva, att antalet af dem, som vid vårt universitet förvärfvat doktorsgraden inom filosofiska fakulteten, efter år räknadt och med förutsättning af samma studentantal, under århundradets tidigare hälft var mer än fyra gånger större än det under närvarande förhållanden kan anses vara.

Att med den, sålunda fattad, betydande minskningen i antalet filosofie doktorer angifves en ändring till det bättre i mycket väsendtliga delar, ligger i öppen dag, om också därför ej kan bestridas, att dock äfven den gamla ordningen erbjöd fördelar, som med den nyas inträde gått förlorade. Att närmare härpå ingå ligger utanför ändamålet med dessa rader, som ingenting annat afsett än meddelandet af några enkla statistiska data rörande det nya tidsskede af våra promotioner, som med senaste årtionde inträdt och ännu fortgår. Jag har trott, att de kunde erbjuda något intresse för dem, som i promotionerna inom filosofiska fakulteten, såsom de efter hand utvecklats sig, se ett ej helt och hållet betydselöst moment i våra svenska universitets historia.

I sammanhang med det i sådant hänseende sist anförda må nu blott till slut som ett önskningsmål uttalas, att de under de två närmast föregående åren till filosofie doktorer utnämnda, såvidt de äro på platsen närvarande, icke må anse sig främmande för den promotionsfestlighet, som af fakulteten hufvudsakligen på den grund anställes, att efter gammal räkning trienniiperioden, som de sjelfva tillhöra, nu tilländalöper.

Vid promotionen 1838, till hvilken den nu förestående ansluter sig som jubelpromotion, var antalet promoti 50, således, med öfverstigande af det förut uppgifna medeltalet, en af de jemförelsevis större.

Promotor var Historiarum professor *Ebbe Samuel Bring*. Hedersrummen intogos af *J. E. Rietz*, Sk. och *W. G. Wetter*, Sm. Magisterfrågan, framställd af Adjunkten i Orientalspråk *Hampus Christoffer Tullberg* och som vanligt besvarad af primus, rörde skilnaden mellan den omedelbara och pragmatiska behandlingen af historien och om möjligen någon annan bättre finnes. Programmet innehöll betraktelser öfver samma ämne med särskildt framhållande af det filosofiska behandlingsättet.

Såsom väl hittills i allmänhet kunnat räknas som en gifven regel med afseende å våra äldre promotioner, har flertalet af de herrar och män, som nämnda år erhöilo lagerkransen, oftast efter förutgången verksamhet som lärare, egnat sig åt kyrkans tjenst. Sällan torde dock detta förhållande hafva gjort sig i så hög grad gällande som i fråga om denna promotion, då af de 50 promoverade till det minsta 30 under listiden varit eller ännu äro prester och af dem ej mindre än 28 kyrkoherdar i egna församlingar. Att dessa åter i sådan egenskap intagit en framstående plats bland sina respektive stifts presterskap, är efter förut vunnen erfarenhet med hänsyn till dem, som grundlagt sina teologiska studier genom förut tagen filosofisk grad, redan på förhand all anledning att vänta, och torde till bevis för det berättigade i en sådan förutsättning vara nog att hänvisa till i det följande meddelade fullständiga förteckning, hvari många väl bekanta namn på afidna såväl som ännu lefvande, hvar i sin krets högt aktade, kyrkoherdar vid första blick återfinnas. Såsom mera framstående skolmän må bland de till samma kategori hörande endast nämnas *N. T. Simonsson* som Rektor vid Kristianstads läroverk, hvars ombildning till fullständigt på båda linierna i väsendtlig mån var hans verk, och af de ännu lefvande *W. G. Wetter* som Lektor och Rektor vid Wexiö högre elementarläroverk, samt bland dem, som till sin död eller sena ålder qvarstått i skolstaten utan att senare öfvergå i kyrkans tjenst (inalles 11), af de redan afidna *Gustaf Andersson* i Lund, särskildt känd som skicklig språkkarl och kunnig bibliofil, samt af de ännu lefvande de af sina lärjungar högt uppskattade *C. W. Psarski* i Karlskrona och *M. E. Areskoug* i Malmö. Såsom före öfvergången till kyrkoherde under en längre följd af år med nit och framgång arbetande i universitetets tjenst (i hvilken ock *W. G. Wetter* en kortare tid var verksam som Docens) märkas *Johan Otto Lindfors*, som fortfarande lefver i kårt minne inom Lunds universitet och samhälle, och *Johan Ernst Rietz*, hvilkens främsta lifsgerning väl utan all fråga blifvit det om aldrig tröttnande flit och det mest brinnande forskningsnit vittnande arbete, hvarigenom han så väsendtligen bidragit till bevarandet och räddandet från glömskan af våra bygdemåls endast allt för mycket i försvinnande stadda språkliga skatter. Bland de liksom Rietz redan för flera år sedan afidna må i detta sammanhang erinras om *Bernhard Cronholm*, som af sin eminenta begåfning såsom skriftställare i den lättare genren föranlätts att från universitetets tjenst öfvergå till

tidningsmannens i våra dagar visserligen ej minst magtpåliggande kall. Intill senaste år verksam som universitetslärare och vetenskapsman blef af de 50 endast en, nämligen *J. E. Areschoug*, hvilken såsom Botanicæ professor i Upsala särskildt inom algologiens område inlagt betydande förtjenster om sin vetenskap. Som lifligt intresserad och kunnig botaniker förtjenar äfven nämnas *H. H. Ringius*, senare kyrkoherde, liksom ock bland ännu lefvande kyrkoherdar *E. T. Hammargren* som mera populär skriftställare inom olika grenar af naturkunskapen. Af de jemförelsevis få, som återstå att omnämna, hafva efter vunnit grad tre egnat sig åt den juridiska banan, två åt den medicinska och tre åt den militära, alla, med det enda undantaget af f. d. artillerikapt. *O. M. Löfdal*, numera aflidna. Slutligen må nämnas den sedan länge som privatman lefvande *Samuel Åberg*, på sin tid under fortsatt idkande af studier vid universitetet äfven flera år efter erhållen filosofie doktorsgrad med särskild berömmelse känd som nitisk befordrare af sin nations såväl som studentföreningens intressen.

I följande förteckning öfver samtliga år 1838 promoverade meddelas för de ej mindre än 37, som redan aflidit, åtminstone uppgift, der sådan kunnat anskaffas, öfver födelse- och dödsåret samt samhällsställningen, hvaraf det senare närmast föregicks. Rörande de ännu lefvande, för hvilka här endast namnet upptages, lemnas fullständigare uppgifter längre fram.

Vid promotionen 1838 till doktorer promoverade.

Nobilis:

1. *Elof Caspar Cederschiöld*, född 1815, Kyrkoherde i Trelleborg, död 1870.

Ostrogothi:

2. *Carl Dybeck*, född 1801, död 1849. 3. *S. E. Kernell*. 4. *Nils Peter Ringstrand*, född 1809, Adjunkt vid Strengnäs högre elementarläroverk, död 1871.

Smolandi:

5. *J. O. Lindfors*. 6. *W. G. Wetter*. 7. *Carl Peter Josua Stenholm*, född 1814, v. Teol. Lektor i Wexjö, död 1845. 8. *E. P. Linnell*.

Scani:

9. *Erik Magnus Holst*, född 1801, Kyrkoherde i Jemshög, död 1872. 10. *Nils Theodor Simonsson*, född 1808, Rector Scholæ i Kristianstad 1843, Kyrkoherde i Örtofta 1861, död 1873. 11. *O. M. Löfdal*. 12. *Johan Gustaf Eckerbom*, född 1808, Prost och Kyrkoherde i Stora Köpinge sedan 1848, död 1886. 13. *Hans Henric Ringius*, f. 1808, sedan 1866 Kyrkoherde i Silfåkra, död 1874. 14. *Bernhard August Cronholm*, f. 1813, Docent i Kemi 1840—1852, utgifvare af "Snällposten" i Malmö, död 1871. 15. *Johan Georg Lönegren*, f. 1810, Lärare vid skola i Kristianstad, död 1845. 16. *Gustaf*

Andersson, f. 1812, v. Rektor och Lektor i latin vid Lunds Katedralskola, död 1864. 17. *Jöns Westerberg*, född 1811, Kyrkoherde i Hesselunda, död 1860. 18. *Pehr Eklund*, f. 1811, Föreståndare för Lunds Folkskollärarsseminarium 1838—1849, Kyrkoherde i Igelösa, död 1859. 19. *Jöns Niklasson Åstring*, f. 1811, v. Häradshöfding, död 1855. 20. *Carl Gustaf Brambeck*, f. 1811, Kyrkoherde i Jäder af Strengnäs stift, död 1862. 21. *Carl Fredrik Liljevalch*, f. 1815, Expeditionsssekreterare i Kongl. Maj:ts Kansli, död 1871. 22. *J. P. Hofverberg*. 23. *Olof Johan Hellichius*, f. 1812, Lärare vid vaxelundervisningsskolan i Ystad, död 1856. 24. *S. J. Åberg*. 25. *Johan Ernst Rietz*, f. 1815, sedan 1851 Kyrkoherde i Tygelsjö, Kontraktsprost, död 1868. 26. *Berndt Erik Cavallin*, f. 1816, Kyrkoherde i Ifvetofta, död 1858. 27. *Hans Birger Hammar*, f. 1814, Kyrkoherde i Mjellby, död 1862. 28. *M. E. Areskoug*. 29. *J. H. Gröncall*. 30. *Christoffer Christian August Sjöberg*, f. 1817, Sakförare i Stockholm, död 1865.

Blekingi:

31. *Alfred August Kullberg*, f. 1812, f. d. Löjtnant, Fortifikationskassör i Kristianstad, död 1878. 32. *Otto Manderup Witt*, f. 1812, Stadsläkare i Karlshamn, död 1875. 33. *Carl Oscar Rudolf Tilosius*, f. 1813, Kyrkoherde i Söderhviddinge, död 1876. 34. *C. V. Psarski*. 35. *Axel Johan Claesson*, f. 1817, Kapten vid Ingeniörkåren. Afsked 1855, död. 36. *Samuel Mörck*, f. 1816, Öfverfältläkare, död 1871.

Gothoburgenses:

37. *Johan Erhard Areschoug*, f. 1811, Professor i Botanik i Upsala, död 1887. 38. *Jonas Casten Lamberg*, f. 1814, Prost och Kyrkoherde vid Tyska kyrkan i Göteborg, död 1884. 39. *D. O. Wetterberg*. 40. *Lennart Åberg*, f. 1814, Läroverksadjunkt i Halmstad, död 1867. 41. *Alexander Williamsson*, f. 1814, Lärare vid handelsinstitut i Stockholm, död.

Calmariensis:

42. *Carl August Hoflund*, f. 1818, Kyrkoherde i Kastlösa på Öland, död 1869.

Vermelandi:

43. *Anders Frykstrand*, f. 1807, Prost och Kyrkoherde i Åmål, död 1871. 44. *Johan Herrman Ekendal*, Kyrkoherde i Flo af Skara stift, död 1862. 45. *S. Hammargren*. 46. *Sven Hardin*, f. 1813, Läroverksadjunkt i Karlstad, död 1867. 47. *Elof Tegnér*, f. 1814, Kyrkoherde i Blomskog, död 1856. 48. *E. T. Hammargren*.

Norrlandi:

49. *Olof Ahlgren*, f. 1809, Prost och Kyrkoherde i Söfde, död 1859. 50. *Christian Callmer*, f. 1811, Kyrkoherde i Konga, död 1879.

I nedanstående närmare förteckning öfver jubeldoktorer och promovender äro de biografiska notiserna, oberäknadt för likformighetens skull gjorda tillägg och förkortningar, grundade på de särskilda uppgifter, som för programmet meddelats.

I. Jubeldoktorer.

Af Östgöta nation:

SAMUEL ERIK KERNELL,

född i Åsbo 28 Juni 1811; student i Upsala 1824 och i Lund 1830; kollega i Wadstena 29 April 1845; prestvigd 6 Juli 1848; pastoralet. 1855; kyrkoherde i Lönnberga 23 Juni 1856; kontraktsprost i Aspelands kontrakt 20 Jan. 1870; kyrkoherde i Hägerstad och Oppeby 12 Maj 1873; tillträdde 1874.

Tryckta skrifter: Kolskeggs öden. Sagoberättelse i 20 sånger. Lund 1834. — Andaktsbok. Linköping 1852. — Tal vid stiftandet af nykterhetsföreningen i Lönnberga 1864.

Af Smålands nation:

JOHAN OTTO LINDFORS,

född i Lund 30 Juni 1817; stud. i Lund 1831; amanuens vid Lunds universitets historiska museum och myntkabinett 25 April 1839 - 21 Dec. 1850; docent i romersk litteratur och arkeologi vid samma universitet 28 Juni 1839; adjunkt i latinska språket 26 Juli 1847; uppförd å förslag till professorsembetet i romersk värtalighet och poesi i Lund 9 Dec. 1863; förestod nämnda profession Nov. 1842—Dec. 1843, Nov.—Dec. 1851, läsåret 1853—54, April 1862—Mars 1864; examinator i studentexamen Okt. 1840—Maj 1858, Sept. 1859—Maj 1865; notarie hos filosofiska fakulteten i Lund Jan. 1848—Juli 1859; en bland stiftarne af den s. k. realskolan i Lund och lärare der 1848—Maj 1865; disputerade för prest- och pastoralet. 24 Sept. 1864; prestvigd 10 Okt. s. år.; kyrkoherde i Reslöf 7 April 1865; tillträdde 1 Maj s. å.; kontraktsprost i Onsjö härad 28 April 1869; folkskoleinspektör 1869—71; L. N. O. 1 Dec. 1874.

Tryckta skrifter: M. T. Ciceronis ad M. Brutum Orator, notis illustratus et suethice versus. Lundæ 1838—47. — De accusativo Latinorum. Lundæ 1841. — Theses pro munere rectoris. Lundæ 1841. — Latinsk metrik till hjälpreda för nybegynnare. Lund 1842. — Meditationes philologæ. Holmiæ 1842. — De pronomine latinorum. Gothob. 1843. — Om guldbracteater. Archæologiska anteckningar. Lund 1864. — M. T. Cicero, Tre böcker om pligterna. Öfvers. Lund 1851; 2:dra uppl. 1863. — Latinsk retorik till sina grunddrag sammanfattad. Lund 1863. — De epistola Jacobi. Lundæ 1864. — Samtalen på Tusculanum af M. T. Cicero. Öfvers. I, Lund 1865. — Likpredikan vid kyrkoherden dr Chr. Callmers jordfästning. Lund 1880. — Folkskoleinspektörsberättelser.

WILHELM GUSTAF WETTER,

född i Jerstorp 19 Aug. 1813; stud. i Lund 1833; e. o. amanuens vid universitetsbiblioteket i Lund 12 Jan. 1839; docent i nordiska historien och antiqviteterna vid Lunds universitet 3 Sept. s. å.; adjunkt och bibliotekarie vid Wexjö gymnasium 3 April 1844; lektor i historia vid nämnda läroverk 30 April 1849; rektor vid Wexjö högre elem.-läroverk läsåret 1852--53 samt 1 Juli 1863—1 Juli 1869; prest- och pastoralet. 14 Aug. 1860; prestvigd 3 Aug. 1862; kyrkoherde i Skeninge pastorat af Linköpings stift 7 Febr. 1868; tillträdde 1870; domprost i Wexjö 18 Dec. 1874; tillträdde 1875; kontraktsprost i Kinnevalds härad 8 Maj 1875; ledamot i prestlöneregleringsnämnden för Wexjö stift 1863--66; ombud för Wexjö stift vid kyrkomötena 1883 och 1888; L. N. O. 1860; korresp. ledamot af Witt., Hist.- och Antiq.-Akademien 3 Febr. 1863; teol. doktor 1

Juni 1887; innehade kongl. stipendium 1843—45 för idkande af studier vid Köpenhamns universitet; företog år 1864 med understöd af allmänna medel i pedagogiskt syfte en resa i Sachsen, Bayern och Würtemberg.

Tryckta skrifter: P. Ovidii Nasonis libri primi elegia prima, suethice versa. Lundæ 1838. — De Romanorum in Germaniam ante Neronis Cl. Drusi interitum expeditionibus. P. I, II. Lundæ 1839. — De ablativo absoluto Latinorum. Lundæ 1841. — Matrikel öfver Wexjö stift. Wexjö 1848. (I förening med S. G. Wiberg.) — Theses ad historiam pertinentes. Wexjö 1849. — Flere årsberättelser rörande Wexjö läroverk. — Biografier i "Biografiskt lexikon". — Smärre uppsatser och recensioner, dels i tidskrifter, dels särskildt utgifna.

ELIAS PETER LINNELL,

född i Lidhult 30 Juli 1813; student i Lund 1833; anställd som kollega dels vid Wexjö, dels vid Jönköpings elementarläroverk 1837—57; aflade teor. och prakt. teol. ex. i Upsala v. t. 1851, prest- och pastorex. i Wexjö 12 Okt. 1853 samt prestvigdes samma dag; valdes till kyrkoherde i Hvetlanda 10 Sept. 1855; tillträdde 1 Maj 1857; prost 14 Juli 1858; t. f. kontraktsprost i Östra härad 1881 och 1882; L. N. O. 1 Dec. 1882.

Af Skånska nationen:

OSKAR MAGNUS LÖFDAL,

född på Krageholm i Skåne 6 Mars 1812; stud. i Lund 1825; aflade ingenjör-officers-examen i Stockholm 30 April 1839; underlöjtnant vid Wendes artilleri-regement 25 Jan. 1841; kommanderades 1842 till högre artilleri-läroverket å Marieberg och utexaminerades derifrån 15 Sept. 1846; löjtnant 7 April 1847; kapten 20 Juni 1855; R. S. O. 28 Jan. 1865; afsked ur krigstjensten 29 Sept. 1870.

Tryckt skrift: Tidning för bokvänner. Stockholm 1878—79.

JOHAN PETER HOFVERBERG,

född i Barsebäck 11 Mars 1815; stud. i Lund 1830; ex. sacerd. 5 Juni 1845; prestvigd 8 Juni s. å.; pastorex. 9 Juni s. å.; konstituerad kollega vid Landskrona l. elementarläroverk 10 Jan. 1838; tillträdde genast; erhöll fullmakt 5 April 1843; förestod rektorsbefattningen vid nämnda läroverk h. t. 1853 och v. t. 1854; bataljonspredikant vid k. Vendes artilleriregementes detachment i Landskrona 15 Maj 1846; kyrkoherde i Barkåkra 19 Nov. 1858; tillträdde 1 Jan. 1859; inspektor för Engelholms l. allm. läroverk 16 Jan. 1867—11 Aug. 1886, då afsked från inspektorsbefattningen erhöles på egen begäran; v. kontraktsprost i Bjäre kontrakt 30 Nov. och ordinarie kontraktsprost derstädes 18 Dec. 1872; L. W. O. 1 Dec. 1884; af Föreningen för Skånes fornminnen och historia förordnad till uppsyningsman öfver fornlemningar i Bjäre härad 15 April 1869.

SAMUEL JULIUS ÅBERG,

född i Helsingborg 16 Apr. 1816; stud. i Lund 1831; kamrerare i Helsingborgs filialbank 1864—69.

MAGNUS EDWARD ARESKOU,

född i Stora Slågarp 11 Nov. 1813; stud. i Lund 1831; tjenstgjorde som v. kollega i Malmö h. t. 1836 och v. t. 1837, som v. kollega i Karlshamn Juli 1838—Juli 1840 samt som v. konrektor i Malmö Juli 1840—Juni 1841; adjunkt vid Malmö h. lärdomsskola 26 Juni 1841; erhöles afsked med pension 3 Sept. 1879.

Tryckt skrift: De sex första jemte elfte och tolfte böckerna af Euclidis elementa geometriæ med förändringar och tillagda öfningsexempel. Malmö 1850, 2 uppl. 1856. (Utg. i förening med H. A. Witt.)

JOHAN HENRIK GRÖNVALL,

född i Ystad 1 Juli 1817; stud. i Lund 1832; teor. teol. ex. h. t. 1839; prakt. teol. ex. v. t. 1842; prestvigd 24 Juni s. å.; pastorex. 18 Dec. 1847; rektorsduplikant i Ystad

v. t. 1840 och h. t. 1841; v. rektor dersammastädes h. t. 1840 och v. t. 1841; förordnad att tjenstgöra som kollega vid Lunds katedralskola 8 Jan. 1842; kollega vid samma läroverk 5 April 1843. då tjensten tillträdde; adjunkt vid samma läroverk 2 Dec. 1858; förestod 2:de stadskommistertjensten i Lund 12 Juli—21 Aug. 1852; kyrkoherde i V. Tomarp 21 Dec. 1860; tillträdde 1 Maj 1862.

Af Blekingska nationen:

CHRISTIAN VICTOR PSARSKI,

född i Karlskrona 22 Juni 1816; stud. i Lund 1831; teor. och prakt. teol. ex. v. t. 1848; prestvigd 18 Juni s. å.; pastorex. 21 Juni s. å.; duplikant vid Karlskrona lärdomsskola h. t. 1839; apologist vid samma skola på grund af förordnande 10 Jan. 1840 och på grund af fullmakt 14 Aug. s. å.; kollega derstädes 28 Juli 1847; kallad att aflägga predikoprov till kyrkoherdebeställningen vid Karlskrona stadsförsamling 1857 utan att kallelsen antogs; lektor i teologi, filosofi, historia och geografi vid Karlskrona h. elementarläroverk 5 Okt. 1859; förordnad att bestrida rektorsbefattningen vid samma läroverk 24 Nov. 1869—Juli 1881; erhöi på begäran afsked från innehaftande lektorsbefattning 14 Juli 1881; inspektor för elementarläroverket för flickor i Karlskrona Jan. 1877—Mars 1882; L. N. O. 1 Dec. 1874; hedersledamot af studerande Blekingska nationen i Lund Okt. 1881; har under längre och kortare tid innehaft åtskilliga offentliga och kommunala uppdrag.

Tryckta skrifter: Num justificatio significationem justum faciendi an justum pronuntiandi habet? Lundæ 1859. (Afhandl. f. lektorat.) — "Kristna kyrkan på apostlarnes tid. (I Karlskrona läroverks årsredogörelse 1862.) — Bibliska historier af J. Hübner. Lund 1866. (Flere upplagor.) — Redogörelse för läroverken i Blekinge 1870—81. — Uppsatser i åtskilliga tidskrifter och tidningar.

Af Göteborgs nation:

DANIEL OSCAR WETTERBERG,

född i Wäro prestgård 16 Dec. 1815; stud. i Lund 1833; teor. och prakt. teol. examen v. t. 1839; prestvigd 11 Okt. s. å.; tjenstgjorde derefter dels som pastorsadjunkt, dels som v. pastor i åtskilliga pastorat inom Hallands län; pastorex. 22 Juni 1850; komminister i Gällstads och Grönahögs församlingar 6 Aug. 1851; tillträdde 1 Maj 1852; kyrkoherde i Mjöbäck 22 Febr. 1861; tillträdde i slutet af April s. å.; kyrkoherde i Sätilla 4 Okt. 1875; tillträdde 1 Maj 1877; prost öfver egna församlingar 1 Dec. 1876.

Af Vermlands nation:

OLON HAMMARGREN,

född i Karlstad 1 Juli 1812; stud. i Lund 1831; teor. och prakt. teol. ex. 1839; v. kollega vid Karlstads lärdomsskola en del af v. t. 1839; prestvigd 4 Dec. 1839; pastorex. 18 Dec. 1847; tjenstgjort som adjunkt och v. pastor i åtskilliga pastorat inom Karlstads stift; komminister i Hesselskog 16 April 1860; tillträdde genast; kyrkoherde i Silbodals 29 Juli 1868; tillträdde genast.

Tryckt skrift: Gunlögs saga från Island på svenska utgifven och bearbetad. Örebro 1856.

ERIK TULLIUS HAMMARGREN,

född i Karlstad 24 Okt. 1814; stud. i Lund 1832; tjenstgjorde som underläkare vid k. garnisonssjukhuset i Stockholm 1839; inskrefs i medicinska fakulteten i Upsala 1840; kollega vid Åmåls l. lärdomsskola 1842; adjunkt vid Karlstads h. lärdomsskola 20 Okt. 1852; prest- och pastorex. 7 Maj 1865; prestvigd 31 Okt. s. å.; regementspastor vid Vermlands fältjägare-regemente 1862; kyrkoherde i Karlskoga pastorat 20 Nov. 1867; tillträdde 1 Maj 1869; uppfördes utan ansökan på förslag till domprostbefattningen i Karlstad 1882; L. N. O. 1882.

Tryckta skrifter: Inledning till ornithologiens studium. Upsala 1852; ånyo utg. 1859. — Verzeichniss der in den Küstengegenden des Sees Wenern in Schweden observirten Vögel. (I "Naumannia", Stuttgart 1853.) — Einige Bemerkungen zu dem Aufsatze L. Brehms "Über Species und Subspecies". (I "Naumannia", Stuttgart 1854.) — Jordklotets utvecklingshistoria. Bearbetning efter "Vestiges of the natural history of creation". Örebro 1854. — Kemisk undersökning af atmosfäriska luften af dr A. Vogel. Öfvers. Karlstad 1855. — Väderlekslärans naturvetenskapliga grunder, jemte förklaring öfver de märkvärdigaste företeelser i luftkretsen. Örebro 1858. — Geologiska iakttagelser under en resa i Sverige och Norge, af G. von Helmersen. Utdrag ur "Mémoires de l'académie imperiale des sciences de St Petersburg". Öfvers. Örebro 1860. — Repetitionskurs i oorganiska kemien för elementarläroverken. Örebro 1861. — Om temperaturen i jordens inre. (I Karlstads h. elem.-läroverks program 1862.) — Bibelns första blad. Allmänfattliga föredrag öfver Guds uppenbarelse i Skriften och naturen. Örebro 1865. — Små utflygter på naturens område. Göteborg, Karlstad, Lund 1867. — Bibel och natur, en prisskrift af T. Zollman. Bearbetning i sammandrag. Stockholm 1882.

II. Promovender.

Af Smålands nation:

AXEL VICTOR BRISSMAN,

född i Locketorp af Skaraborgs län 21 Juni 1858; föräldrar landtbrukaren Anders Brissman och Emma Charlotta Krook; dimitterad från Jönköping; student i Lund 16 Sept. 1878; ex. st. lat. 26 April 1879; kand. 30 Maj 1885; lic. 4 Dec. 1887; disp. för doktorsgraden 22 Sept. 1888; genomgått profärskurs vid södra latinläroverket i Stockholm 1886; idkat forskningar i riksarkivet 1886 och 1888 samt i Upsala universitetsbiblioteks handskriftssamling 1888; v. lektor vid h. allm. läroverket i Umeå sedan v. t. 1888.

Tryckt skrift: Sveriges inre styrelse under Gustaf IV Adolfs förmyndareregering. Jönköping 1888. 178 sidd. 8:o. (Gradualdisp.)

ALFRED HJELMÉRUS,

född i Jälluntofta af Jönköpings län 13 Juli 1859; föräldrar kyrkoherden Carl G. Hjelmérus och Lona Charlotta Wallerström; dimitterad från Wexjö; stud. i Lund 5 Sept. 1879; ex. st. lat. 29 Jan. 1880; kand. 15 Sept. 1882; lic. 14 Dec. 1888; disp. för doktorsgraden 27 Maj 1889; e. o. amanuens vid universitetsbiblioteket i Lund 7 Juni 1884 — 23 Jan. 1888; lärare vid Lunds fullständiga läroverk för flickor h. t. 1885; under våren och sommaren 1886 på egen bekostnad idkat filosofiska och historiska studier i Berlin och London; immatrikulerad som student vid Berlins universitet och i dess filosofiska fakultet inskrifven den 30 April 1886.

Tryckt skrift: Formella logiken baserad på identitetsprincipen. Historisk-genetisk framställning. Lund 1889. (2+) 133 sidd. 8:o. (Gradualdisp.)

JOHAN GUSTAF HERMAN IHRFELT,

född i Wexjö 3 Jan. 1861; föräldrar rektor S. P. Nilsson och Charlotta Ekeland; dimitterad från Wexjö; stud. i Lund 14 Sept. 1880; ex. st. lat. 17 Maj 1881; kand. 30 Maj 1883; lic. 2 April 1887; disp. för doktorsgraden 29 Sept. 1888; v. adjunkt vid h. allm. läroverket i Wexjö sedan början af h. t. 1888.

Tryckt skrift: Några nya substitutionsderivat af glykokoll. Lund 1888. 32 sidd. 8:o. (Gradualdisp.)

NILS MAGNUS SJÖSTRAND,

född i Kalfsvik af Kronobergs län 17 Maj 1858; föräldrar torparen Sven Olsson och Sara Nilsdotter; dimitterad från Wexjö; stud. i Lund 2 Sept. 1881; ex. st. lat. 11 Maj 1882; kand. 30 Maj 1884; lic. 20 Maj 1889; disp. för doktorsgraden 27 Maj 1889; genomgått filologiska seminariets afdelning för klassisk språkforskning 1884—86; tjänstgjort vid h. allm. lärov. i Lund v. t. 1887.

Tryckta skrifter: De oratorum atticorum in oratione obliqua temporum et modorum usu Lundæ 1889. 108 (+ 3) sidd. 4:o. (Gradualdisputation; äfven i Lunds univ:s årsskrift, T. XXV.) — Dikter. Stockholm 1886. 163 sidd. 8:o. — En giftermålsafärd i Raskens hus; Getapulianare hemma och i Lund; m. m. (i tidskriften "Svenska landsmålen") Stockholm 1883, 86.

EWERT HENRIK GABRIEL WRANGEL,

född i Stockholm 20 Nov. 1863; föräldrar f. d. öfversten m. m. E. Fr. Wrangel och Catharina Maria Gustafva Ehrenstam; dimitterad från Wexjö; stud. i Lund 22 Sept. 1882; ex. st. lat. 4 Dec. 1882; kand. 15 Sept. 1884; lic. 30 Maj 1888; disp. för doktorsgraden 5 Dec. 1888; e. o. amanuens vid universitetsbiblioteket i Lund 4 Mars 1885; docent i estetik och litteraturhistoria vid Lunds universitet 20 Dec. 1888; förestår professuren i estetik, litteratur- och konsthistoria vid samma universitet sedan 21 Febr. 1889; idkade sommaren 1886 konsthistoriska studier i Berlin, Dresden och München samt sommaren 1888 litteraturhistoriska forskningar i Kongl. Bibliotekets och Upsala universitets-biblioteks handskriftsamlingar.

Tryckta skrifter: Det Carolinska tidehvarfvets komiska diktning. Wexjö 1888. (2 +) 234 sidd. 8:o. (Gradualdisp.) — Tidningssuppsatser och tillfällighetsverser.

Af Skånska nationen:

CARL GUSTAF EGGERTZ,

född i Ystad 17 Febr. 1845; föräldrar handlanden Salomon Eggertz och Gustafva Rosenberg; dimitterad från Lund; student i Lund 23 Sept. 1867; ex. st. lat. 7 Dec. 1869; kand. (enl. 1852 års stadga) 29 Maj 1874; disp. för doktorsgraden 30 Maj 1888; anställd vid handelskemistens i Stockholms laboratorium 9 Juli 1874 – 1 Okt 1877; assistent vid Kongl. Landtbruks-akademiens laboratorium 1 Okt. 1877; företog sommaren 1879 på uppdrag af Kongl. Landtbruks-akademien en resa till Kronobergs län och Nerike för att verkställa undersökningar af en del för odling afsedda samt en del redan odlade mossar; företog sommaren 1880 med understöd af statsmedel en resa till Tyskland, Frankrike och Belgien för att taga kännedom om arbetsmetoder m. m. vid en del dervarande agrikulturkemiska anstalter; företog 1888 med understöd af statsmedel en resa till Tyskland och Holland för att studera den nyare mosskulturen.

Tryckta skrifter: Studier och undersökningar öfver mullämnens i åker och mossjord. Stockholm 1888. (2 +) 66 sidd. 8:o. (Gradualdisp.) — Om den kemiska beskaffenheten af jorden från åtskilliga mossar, dels redan odlade, dels afsedde att odlas. (I K. Landtbruks-akad:s handl., 1880.) 25 sidd. 8:o.

PER JÖNSSON WILLMERS,

född i Wälinge af Malmöhus län 20 Juni 1849; föräldrar landtbrukaren Jöns Pålsson och Johanna Persdotter; dimitterad från Lund; stud. i Lund 19 Sept. 1870; ex. st. lat. 2 Dec. 1871; kand. 30 Maj 1879; lic. 3 Sept. 1888; disp. för doktorsgraden 24 Maj 1889; genomgått profärskurs vid h. allm. lärov. i Lund läsåret 1887–88.

Tryckt skrift: Om ångtensionen i allmänhet och särskildt vid vätskeblandningar. Lund 1889. 16 + 18 sidd. + 1 pl. 4:o. (Gradualdisputation; äfven i Lunds univ:s årsskrift, T. XXIV–XXV.)

GUSTAF BILLING,

född i Qvidinge af Kristianstads län 24 Nov. 1858; föräldrar landtbrukaren Pål Persson och Petronella Billing; dimitterad från Helsingborg; stud. i Lund 5 Febr. 1878; ex. st. lat. 16 Maj 1878; kand. 15 Sept. 1881; lic. 30 Maj 1888; disp. för doktorsgraden 25 Maj 1889; genomgått profärskurs vid h. allm. lärov. i Lund 1885; tjänstgör såsom v. adjunkt vid samma läroverk sedan h. t. 1886.

Tryckt skrift: Åsbomålets ljudlära. Sthm 1889. 228 sidd. + 1 karta. 8:o. (Gradualdisputation; äfven i "Svenska landsmålen", X:2.)

NILS AXEL VINGE,

född i Hammarlunda af Malmöhus län 25 Dec. 1857; föräldrar kantorn och skolläraren N. Nilsson och Signe Jepsson; dimitterad från Lund; stud. i Lund 9 Sept. 1878; ex.

st. lat. 19 Nov. 1878; kand. 30 Maj 1883; lic. 31 Maj 1888; disp. för doktorsgraden 27 April 1889; genomgått profärskurs vid Lunds h. allm. lärov. läsåret 1886—87; lärare i naturkunnighet vid Lunds fullständiga läroverk för flickor sedan v. t. 1888; docent i botanik vid Lunds universitet 14 Maj 1889; företog sommaren 1886 en resa uti Norge i botaniskt syfte.

Tryckta skrifter: Bidrag till kännedomen om ormbunkarnes bladbyggnad. Lund 1889. 82 sidd. + 3 pl. 4:o. (Gradualdisputation; äfven i Lunds univ:s årsskrift, T. XXV.) — Smärre uppsatser i Botaniska notiser och Botanisches Centralblatt.

KARL ENGHOFF,

född i Ansås i Kristianstads län 25 Aug. 1860; föräldrar kyrkovärden Ola Svensson och Anna Jönsson; dimitterad från Lund; stud. i Lund 3 Sept. 1880; ex. st. lat. 15 Sept. 1881; kand. 15 Sept. 1883; lic. 30 Maj 1888; disp. för doktorsgraden 23 Maj 1889; genomgår profärskurs vid h. allm. lärov. i Lund sedan början af h. t. 1888; tjenstgjort som v. kollega vid l. allm. läroverket i Karlshamn 17 April—5 Juni 1884 samt hela h. t. samma år.

Tryckt skrift: Tillståndet i Skåne under Magnus Stenbocks guvernröstid år 1707—1711. Lund 1889. (4 +) 116 sidd. 8:o. (Gradualdisp.)

ARTHUR GUSTAF HENRIK STILLE,

född i Ousby af Kristianstads län 16 Juli 1863; föräldrar dåv. v. pastorn, sedermera kyrkoherden i Wisseltofta och Werum Olof Stille och Mathilda Ödman; dimitterad från Wexjö; stud. i Lund 5 Febr. 1882; ex. st. lat. 4 Dec. 1882; kand. 13 Dec. 1884; lic. 24 Maj 1889; disp. för doktorsgraden 27 Maj 1889; såsom Oehlenschläger-Tegnérsk stipendiat idkat historiska studier i Kongl. Danska Geheimearkivet i Köpenhamn under vintern 1886—87.

Tryckt skrift: Studier öfver Danmarks politik under Karl XII:s polska krig (1700—1707). Malmö 1889. 96 sidd. 8:o. (Gradualdisp.)

Af Blekingiska nationen:

DANIEL KNUT WINTZELL,

född i Karlskrona 11 Dec. 1858; föräldrar fanjunkaren vid Kongl. Marinregementet, svärdsmanen J. A. Wintzell och Christine Olsson; dimitterad från Karlskrona; stud. i Lund 17 Sept. 1877; ex. st. lat. 22 Nov. 1877; kand. 2 Mars 1881; lic. 30 Maj 1888; disp. för doktorsgraden 25 Maj 1889; genomgått filologiska seminariets afdelning för klassisk språkforskning 1881—83; genomgått profärskurs vid h. allm. lärov. i Lund 1885—86; extra lärare vid samma läroverk sedan början af h. t. 1888.

Tryckt skrift: Studia Theocritea. 146 (+ 2) sidd. 8:o. (Gradualdisp.)

Af Kalmar nation:

GUSTAF ADOLF KARLSSON,

född i Åby socken af Kalmar län 6 Nov. 1856; föräldrar nämndemannen C. P. Carlsson och Maria Kristina Andersson; dimitterad från Kalmar; stud. i Lund 17 Sept. 1877; ex. st. lat. 22 Nov. 1877; kand. 31 Maj 1881; lic. 19 Nov. 1887; disp. för doktorsgraden 29 Mars 1888; genomgick profärskurs vid h. allm. lärov. i Lund 1882; tjenstgör sedan början af v. t. 1889 vid lägre allm. läroverket i Oskarshamn.

Tryckt skrift: Transfusionsväfnaden hos Conifererna. Lund 1888. 58 sidd. + 1 pl. 4:o. (Gradualdisputation; äfven i Lunds univ:s årsskrift, T. XXV.)

GUSTAF EMIL SCHIÖTT,

född i Kalmar 11 Dec. 1859; föräldrar jernvägskamreraren Ludvig Emil Gudmund Schiött och Hedvig Amanda Engzell; dimitterad från Kalmar; stud. i Lund 16 Sept. 1878; ex. st. lat. 19 Nov. 1878; kand. 14 Dec. 1881; lic. 29 Nov. 1887; disp. för dok-

torsgraden 24 Maj 1889; ordinarie medlem af filol. seminariets afdelning för romansk språkforskning h. t. 1883; genomgått profårskurs vid h. allm. lärov. i Lund 1888; idkat studier vid universitetet i Greifswald sommarmånaderna 1888.

Tryckt skrift: L'amour et les amoureux dans les lais de Marie de France. Lund 1889. 66 sid. 8:o. (Gradualdisp.)

Efter de svar, som ingått på Fakultetens värdsamma inbjudning till den förestående promotionshögtiden, äro de af Herrar Jubeldoktorer, på hvilkas personliga närvaro är särskildt grundad anledning att hoppas: Prosten *J. O. Lindfors*, Domprosten *W. G. Wetter*, Prosten *E. P. Linnell*, f. d. Bankkamreraren *S. J. Åberg* och f. d. Rektorn *C. V. Psarski*. Skulle möjligen ännu några flere anlända, är det endast med så mycket större glädje, som Fakulteten bjuder dem alla sitt varma välkommen.

Af de fjorton licentiater, som nu skola till Filosofie Doktorer promoveras, kommer flertalet att personligen i promotionen deltaga. Att Fakultetens välönskningar följa dem på denna deras högtidsdag, torde väl knappt behöfva särskildt uttalas.

Den doktorspromotion, som af Lunds Filosofiska Fakultet nu anställes, kommer att förrättas Lördagen den 1 Juni kl. 11 f. m. i Universitetets aula.

Då vi icke vid detta tillfälle kunna påräkna närvaron af Universitetets högt vördade *Kansler, f. d. Statsrådet, Riddaren och Kommendören af Kongl. Maj:ts Orden, Ledamoten af Kongl. Vetenskapsakademien m. m., Herr PEHR JAKOB VON EHRENHEIM*, anhåller jag värdsammast, att *Universitets Prokansler, Biskopen i Lunds stift, Kommendören med stora korset af Kongl. Nordstjerne Orden m. m., Teol. och Fil. Doktor VILHELM FLENSBURG* behagade anförä denna akademiska fest.

Vördsamt och vänligen varda ock till deltagande i samma högtidlighet inbjudna: *Landshöfdingen i Malmöhus Län, K. N. O. m. m., Grefve GOTTHARD WACHTMEISTER; Filosofie jubeldoktorerna från föregående promotioner: f. d. Professorn i Botanik, K. N. O., Med. Doktor JACOB GEORG AGARDH; f. d. Presidenten i Hofrätten öfver Skåne och Blekinge, K. st. k. N. O., Jur. Doktor THOMAS MUNCK AF ROSENSCHÜLD och f. d. Rektorn vid Lunds Katedralskola,*

R. N. O., GUSTAF MAGNUS SOMMELIUS; *Professores emeriti: f. d. Professorn i Anatomi, K. W. O., Med. Doktor CARL FREDRIK NAUMANN, f. d. Professorn i Praktisk Filosofi, K. N. O., Jur. och Fil. Doktor AXEL NYBLÆUS och Professorn i Estetik, Litteratur- och Konsthistoria, K. N. O., GUSTAF LJUNGGREN; stadens Magistrat och Fullmäktige, stadens Presterskap, Rektor och öfrige Lärare vid Lunds Högre Allmänna Läroverk, såväl som alla andra i staden boende eller för tillfället sig der uppehållande Universitetets gynnare och vänner; slutligen Universitetets egna nuvarande medlemmar, dess Lärare och Tjenstemän och dess studerande ungdom.*

Föredraget, hvarmed akten inledes, skall utgöra en kort framställning af den vetenskapliga kemiens senaste utvecklingsskede i dess förhållande till de närmast föregående.

Sedan efter promotionsfestens slut den Medicine Doktors-utnämning försiggått, om hvilken i Universitetets årsberättelse närmare upplysning lemnas, sker afslutning genom bön, förrättad af Professorn i Praktisk Teologi, L. N. O. Teol. och Fil. Doktor SVEN LIBERT BRING.

Samlingen sker Lördagen den 1 Juni kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m. i större Akademiska Konsistoriets sessionsrum, hvarifrån processionen afgår kl. 11 f. m. till Universitetets Aula.

För de damer, som erhållit inträdeskort, öppnas aulan kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m.

Lund den 31 Maj 1889.

C. W. Blomstrand.

